

RENAȘTEREA

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE
A VADULUI, FELEACULUI, GEOAGIULUI ȘI CLUJULUI

Redacția și Administrația:
CLUJ,
Strada Iuliu Maniu Nr. 31

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ

Abonament: 300 Lei la an

Redactor responsabil:
Protoiereu DUMITRU ANTAL

Mitropolitul: Miron Romanul

Împlinindu-se în toamna aceasta un secol dela nașterea fostului mitropolit al Ardealului Miron Romanul și 30 de ani dela moartea lui, s'a servit câte un parastas pentru odihna lui suflească în catedrala din Sibiu și în biserica din Cluj.

În locul acesta din urmă s'au rostit și câteva cuvinte comemorative, scoțându-se la iveală împrejurările deosebit de grele, în cari și-a desfășurat activitatea acest mitropolit înzestrat cu însemnate daruri sufletești.

Originar dintr'un sat bihorean, Mezieș, Moise Romanul (n. 23 VIII/1828) a crescut în atmosfera copleșită de tendințele de înstrăinare ale orașelor dela periferia de vest a pământului românesc, urmând studiile filosofice la Oradea, iar pe cele teologice la Arad. În călugărie și-a luat numele de Miron (1857) și în calitate de profesor și protosincol la episcopia Aradului a muncit cu stăruință pentru răspândirea culturii naționale în cadrele „Asociațiunii aradane“, contopite la 1924 cu „Astra“ din Sibiu și transformate într'un despărțământ al acesteia.

La 1865, când izbutise Șaguna a exopera înființarea episcopiei ortodoxe-române din Caransebeș, recomanda pentru noul scaun episcopesc, pe lângă Ioan Popasu dela Brașov și Nicolae Popea dela Sibiu, la locul al 3-lea pe protosincolul Miron Roman dela Arad, pentru motivul că a „documentat el ca profesor de teologie, ca ceremoniar episcopesc, ca protosincol și în sfârșit ca asesor consistorial, un zel laudabil în cultivarea clerului tânăr și o purtare de tot convenită chemării sale, că dânsul și în privința purtării sale morale și a părerilor sale politice s'a arătat totdeauna fără

pată, căci a urmat principiilor dinastice; de aceea se și poate presupune despre el, că la ori și ce ocaziuni nu va pregeta a conlucra cu efect în interesul cauzei celei drepte a Maiestății Sale“.

La Caransebeș a fost instituit Popasu, iar Miron după o scurtă trecere pe la eparhia Orășii ca vicar, a ajuns episcop la Arad, de unde fu chemat în curând, prin votul congresului național-bisericesc din 1874, la Sibiu să ocupe scaunul rămas vacant în urma morții lui Șaguna și a trecerii lui Procopiu Ivacicovici la patriarhia sârbească din Carloviț. Lupta electorală a fost foarte grea și îndârjită. Șaguniștii grupați în jurul lui Popasu, pe care guvernul unguresc a refuzat a-l recomanda la Viena spre confirmare, apoi în jurul lui Popea, căruia potrivnicii săi au știut unelti să-i pună piedeci în obținerea majorității, s'au împăcat anevoe cu succesul „electoral“ al lui Miron. Situația lui în Sibiu a fost chiar dela început precară. Întâi, fiindcă venia să urce un scaun vladicesc, pe care Șaguna izbutise a-l împodobi cu strălucire împărătească. Apoi, fiindcă timp îndelungat n'a izbutit să introducă în consistor nici un om al său, așa că întreagă cârma arhidiecesei ardeline a rămas în mâna vicarului Popea până la 1889, când acesta fu ales episcop al Caransebeșului în locul decedatului Popasu.

Deși în politică urma o direcție moderată, stăruind cu orice prilej să caute un „modus vivendi“ cu guvernării din Budapesta, deși era întâmpinat cu neîncredere și sus și jos, Miron Romanul a reușit să aibă în cursul păstoririi sale de un sfert de secol, sub raport politic, o atitudine demnă și impunătoare. Este îndreptățită opinia d-lui

profesor N. Iorga, care înfățișează în *Istoria Românilor din Ardeal* pe mitropolitul Miron ca pe un om de prestanță și de prestigiu, care știa să reprezinte „cu demnitate un neam în fața adversarilor lui firești. Fără să-și jertfească crezul și știind să găsească modalități de acelea, cari erau ocrotitoare, nu pentru persoana lui, ci înainte de toate pentru forma bisericească și corpul național, de care se ținea, el știa să apere moștenirea fără a atrage ura împotriva acelor apărați de el, lucru foarte greu și foarte necesar în anumite împrejurări“. Aceasta rezultă clar din felul, cum a știut să apere cauza bisericii ortodoxe și a școalelor confesionale românești — în deosebi complicata chestiune a liceului din Brașov, — de către guvernarea din Budapesta îndreptau noi atacuri grele asupra lor. Dar mai ales rezultă din cuprinsul memorabilei circulări trimise la 22 Aprilie din a. 1896, în preajma festivităților milenare ungurești „iubitului său cler și popor“, cu îndrumări arhieresti așa de categorice în sens național, cum nici unul dintre vlădicii români din Ungaria milenară, nu a îndrăznit atunci să le coroboreze cu iscălitura sa. „Deși nu avem motive de a ne insufleși pentru acele festivități — scria mitropolitul Miron — în măsura, cum se însufleșesc alții, cari sunt mai bine favorizi de soarte: cel puțin să ne facem și noi pe timpul acelor o serbătoare proprie bisericească, să ne adunăm în sfințele noastre biserici și acolo reflectând la cele ce s'au petrecut și se petrec în țară, să mulțămim lui Dumnezeu, că pe lângă toate suferințele din mileniul trecut ne-a învrednicit să vedem încă păstrat tezaurul nostru cel mai prețios: credința și naționalitatea noastră, cerându-i preaputernicul ajutor la păstrarea acestora și pe viitor“.

Își poate închipui oricine surprinderea penibilă a guvernului din Budapesta, când a aflat cum înțelege și cutează mitropolitul Miron din Sibiu să-și îndrume preoții și credincioșii a participa la mileniul națiunii „alcătuitoare de stat“.

Planurile de a-l destitui n'au lipsit — mitropolitul primea însă cu liniște imper-turbabilă informațiile, pe cari i le trimitea prietenul său Vichentie Babeș dela Budapesta, despre periculoasele urzeli clandes-

tine îndreptate împotriva lui în cei din urmă doi ani de păstorire, până în ziua morții lui întâmplate la 13 Octomvrie 1898.

Pe lângă această atitudine demnă mai trebuie amintită și sollicitudinea, pe care o acorda unor elemente de valoare dintre colaboratorii săi, cum a fost P. Sf. Episcop al Clujului Nicolae și In. P. Sf. Sa Patriarhul-Regent Miron, care în tinerețe avea un adânc sentiment de grațitudine față de protectorul său, fapt care l-a și îndemnat ca cu prilejul întrării sale în cinul monahal, să-și schimbe numele de botez *Ilie* în cel călugăresc: *Miron*. Se cuvenea deci ca și la Sibiu și la Cluj și la Oradea și la Arad să fie rostit, cu prilejul acestei comemorări centenare, strămoșescul *meminisse iuvabit*.

I. Lupaș.

Salarizarea preoției

Chestiunea aceasta e la ordinea zilei, mai ales de când s'a constituit comisiunea pentru stabilirea ante-proiectului de salarizare a clerului, convocată la București pe 8 Oct. c. și amânată deocamdată pentru motive neprevăzute.

Cu toate că până acum nu sunt cunoscute principiile pe cari se va baza acest proiect de lege, preoția prin glasuri mai mult sau mai puțin autorizate, în adunări de acelaș felu, și-a cam spus doleanțele, întotdeauna vag și fără a veni cu o soluțiune practică acceptabilă.

Cel care a agitat mai mult chestiunea a fost dl T. Popescu, avocăt în București, în ziarul său „Națiunea Dominantă“. Pentru discutarea ei a convocat chiar și trei adunări preoțești în Lugoj, Sibiu și acum în urmă la București. Toate aceste adunări organizate prea electoalicește, nu au dat rezultatele așteptate, cari se rezumă în votarea unor moțiuni frumoase ca principii și puncte de vedere, lipsite însă de soluțiuni și propuneri practice. Propunerea dlui T. Popescu de a fi salarizați preoții cu salarii egale cu ale ofițerilor, pe motiv că și ei sunt ostași — duhovnicești — e o soluțiune inacceptabilă din prea multe puncte de vedere.

Apelul dlui T. Popescu către preoție

de a-și strânge rândurile organizându-se, și prin adunări și moțiuni a-și face cunoscute doleanțele și impune voința, nu a aflat răsunet destul, poate că din lipsă de încredere, se poate și din mândria de a avea un preot în fruntea acestei mișcări. Neîncrederea s'a arătat justificată, după adunarea din București s'a încheiat cu hotărârea principală de a se înființa o societate a preoților ortodocși, cu scopul de a lupta pe cale *politică* pentru interesele preoților. Prin asta dl T. Popescu și-a demascat ținta ascunsă a strădaniilor d-sale, pline de mult entuziasm. Cu toate acestea, adunările dlui T. Popescu au adus și servicii bune cauzei, întrucât a trezit în oarecare măsură atențiunea celor în drept, fixând câteva principii, cari necondiționat vor trebui să fie la baza întocmirii proiectului de lege de salarizare a preoțimii. Aceste principii sunt fixate mai bine în moțiunea votată în adunarea din București sub prezidenția pr. I. Danciu din Bănat. Ca să fie cunoscute reproducem această moțiune:

„Preoți și slujitori laici ai Bisericii ortodoxe dominante a României, constituiți în societatea preoților ortodocși români (cu scopul de a lupta pe cale politică pentru interesele preoțimii) își exprimă neclintita lor iubire și alipire față de ierarhii lor, cari luptă pentru binele și întărirea Bisericii noastre. De azi înainte, în calitatea noastră de cetățeni fruntași ai țării și slujitori ai Bisericii ortodoxe care a întemeiat Statul actual român, vom lua parte la întreaga viață politică a țării noastre în cadrele legilor.

Pentru binele neamului și al Statului nostru, Biserica dominantă să fie întărită și pusă în stare de a se opune acțiunilor sociale de destrămare a țării.

Biserica noastră fiind reprezentată prin corpul său preoțesc este necesar ca acest corp preoțesc și slujitori laici ai Bisericii, lăsat să cadă din prestigiul firesc prin situația materială de mizerie în care este ținut, ceea-ce-l împiedică să se devoteze scopului său evanghelic și național, să fie ridicat la rangul de egalitate a celorlalte instituții ale Statului.

Statul este obligat să întrețină biserica și personalul ei, pentru că primește dela bi-

serici și preoți servicii fără care Statul n'ar putea exista, și pentru că Statul i-a secularizat toată averea la 1864, ceea ce impune Statului și obligația juridică de a întreține Biserica și slujitorii săi.

Luând cunoștință de hotărârea Onor. Guvern de a pregăti o lege de salarizare a clerului nostru, cerem ca dl Ministru al Cultelor să completeze comisia numită de sf. Sinod cu trei membri ai comitetului nostru central.

Cerem desființarea art. 19, 20, 21 din legea de organizare a Bisericii ortodoxe române, care prevăd că biserica se întreține din averea ei proprie și Statul acordă numai ajutoare.

Preoții fiind funcționari ai Statului au dreptul la pensionare dela Stat. Cerem deci ca toate episcopiile să verse fondul nostru de pensii la Cassa generală de pensii ai Statului, să se reguleze imediat situația tuturor pensionarilor actuali ai episcopiiilor prin Stat și dela Stat.

Cerem admiterea recăsătoriei preoților văduvi, cari sunt în număr de aproape 2000“.

În ziua de 9 Oct. c. în ziarele din București a apărut un comunicat al secretarului Asociației Clerului ortodox pe care, spunând drept, l'am așteptat de multă vreme, pentru a ști ce lucră această Asociație și cu ce contribuie la buna soluționare a salarizării preoților. Din acest comunicat aflăm că Asociația a cerut Onor. Minister, ca în comisiunea pentru stabilirea ante-proiectului, să numească și din Asociație doi membri cari să reprezinte în comisiune punctul de vedere al clerului. Cererea a fost respinsă sub motivul că după Statut numai sf. Sinod are dreptul să-și dea avizul asupra proiectelor de lege privitoare la Biserica ortodoxă. La aceasta comunicatul adaugă:

„Când ne-am adresat însă dlui Ministru, ne-am adresat ca cetățeni, cari știu că ori de câteori se legiferează asupra unei clase sociale, e o datorie democrată ca să fie și ea întrebată. Când se legiferează — fie chiar pentru muncitorii manuali — știm că sunt și ei consultați. Oare clerul ortodox român, îndrumătorul de veacuri al acestui neam, și la care se face apel ori de câteori țara e în pericol ca să fie în fruntea celor ce trebuie să se jertfească pentru pa-

trie și neam, să valoreze mai puțin ca acei minoritari, cari uneltesc contra țării în afară și sapă unitatea neamului la temelie, în interior, și totuși sunt consultați și li se astupă gura cu milioane, pe care ei spre batjocura celor ce le dă, le întrebunțează pentru scopuri iredentiste?

Clerul român ortodox, nu numai că e element de ordine, dar e acel factor indispensabil atât Statului cât și neamului pentru a cărui propășire și unitate a lucrat și în trecut, dar lucrează și azi, și va trebui să lucreze mai ales de aci înainte pentru consolidarea unității naționale atât de subminată și de secte și de minoritari, pe care guvernele, din motive — care nu sunt patriotice — ci de bucatărie politică mărunță internă, și de certificat de bună purtare din partea străinătății, îi sprijină.

Statul român, adică conducătorii lui, să ia aminte însă că în vremuri de restriște, în vremuri de sacrificiu, nu numai materiale ci și de viață, acest Stat nu va putea conta decât pe țaranul român și pe conducătorii lui firești, pe preotul ortodox român, al căror patriotism și l-a dovedit cu prisosință dela închegarea neamului românesc și până azi.

Pe aceste elemente, conducătorii Statului nu să le protejeze, dar nici să ia pâinea fiilor și s'o dea câinilor.

Iar în continuare după ce-și arată încrederea în membrii comisiunii Prea Sfințitii Episcopi, delegați ai sf. Sinod, cari ca foști preoți de mir cunosc nevoile preoțimii, încheie cu următoarele:

„Noi nu am pierdut speranța. Clerul va trebui să fie consultat, să-și spună și el cuvântul când e vorba de pâinea lui de toate zilele, care să-l pună la adăpost de nevoile traiului și să-l repue în poziția lui de apostol al neamului.

Cu cerșetori, care să întindă mâna la fiecare enoriaș spre a-și asigura pâinea de toate zilele, nu se face apostolat.

Vom mai bate la ușa d-lui Ministru al Cultelor, vom bate la ușa tuturor domnilor miniștrii pentru cauza noastră dreaptă.

Acum batem la ușile P. Sf. Episcopi, cari fac parte din comisia de salarizare, care conform art. 5 al. a) din Statut: „pot chema la consfătuire pe reprezentanții cle-

rului mirean pentru chestiunile cari privesc acest cler“ și-i rugăm ca înainte de a-și da avizul — cum zice dl Ministru — asupra acestui proiect de salarizare, să se întrebe și clerul ce vrea, pentru ca cuvântul P. Sf. Lor să fie întărit prin strigătul celor 10.000 preoți.”

Cu toate că e puțin cam târziu pentru a fi chemați la consfătuire reprezentanții clerului mirean, totuși chiar dacă nu s'ar întruni, Asociația poate și pe altă cale face cunoscute membrilor comisiunii, doleanțele preoțimii.

Cum din această comisiune face parte și P. Sf. Sa Episcopul nostru Nicolae Ivan, cunoscându-i dragostea și interesul ce-l poartă preoțimii noastre, ca un bun cunoscător al acestei probleme, suntem încredințați că avem în Prea Sfinția Sa cel mai bun apărător al intereselor noastre. La felu de bun voitor ne este și P. S. Sa Episcopul Lucian al Romanului, așa că putem privi cu încredere în viitor.

Învierea fiicei lui Iair

(pr. d. Schäfer)

Mt. 9, 18; 23-26; Mc. 5, 21-25; 35-43;
Lc. 8, 40-43; 49-56.

Viața creștină este strâns legată de cele trei virtuți teologice; credința, nădejdea și iubirea. Cu cât ele viază mai intenziv într'un suflet, cu atât mai măreață se desfășoară viața creștină și invers: cu cât mai puternică este viața creștină, cu atât mai ușor se dezvoltă cele 3 virtuți amintite. În urma acestei constatări, e necesar a ne gândi cât mai mult la crearea și îngrijirea unui teren prielnic dezvoltării lor.

În vederea ajungerii acestui scop meditația asupra la o seamă de momente din viața Mântuitorului nostru, ne este de un indiscutabil folos instructiv.

În acest mic tratat voiu căuta a aprofunda un unic moment redat de Evangeliști și anume „Învierea fiicei lui Iair“.

Trei evang. ne povestesc despre acest eveniment: Matei credincios obiceiului său vorbește scurt și la înțeles; Marcu și Luca ni-l înfățișează cu mai multă precizie, mai cu seamă în antecedentele lui.

Combinând diferitele trăsături redade de

evangeliști ajungem la o unitate armonică, care ni se înfățișează cam astfel:

Să ne transpunem cu sufletul în Capernaum, pe malul lacului Genezaret, Mântuitorul tocmai a sosit cu o corăbioară din ținutul de dincolo de lac. Debarcând s'a oprit pe țărm și stă de vorbă cu cei cari l-au întâmpinat cu atâta dragoste și însuflețire. Deodată în mulțime se observă o mișcare. O cărare se formează în mijloc, pe care pășește agale un bărbat cu înfățișare distinsă, pe fața căruia însă sunt brazdate cutele unei adânci mâhniri. Cine este el? Pentru ce lumea îi face loc, ca să se poată apropia de Isus?

Este tuturor cunoscut, este prepozitul sinagogei din Capernaum, este Iair, om cu vază în orașul său.

Iată-l în fine ajuns. Cade la picioarele Mântuitorului, îl salută după obiceiul orientalului, care are în față o persoană distinsă, lipindu-și fruntea de pământ. Cu mișcări domoale se ridică și-i stă față'n față. Cea mai mare durere îi umple sufletul. Singurul său copil, o fetiță de 12 ani, își trăia ultimele clipe ale vieții pe patul suferințelor. Soarele casei lui era să apună; Steaua care luminează ceasurile întunecate în viața familiară, voia să se stingă.

Atunci se hotărî, tatăl îndurerat, să apeleze la iubirea lui Isus: căci El îi apărea ca singurul, care mai putea avea posibilitatea de a-i ajuta. Credea în puterea Lui. Desigur credința era numai în germene, imperfectă: nu credea încă în Isus, ca în unicul fiu al lui Dumnezeu. Însă din toate câte auzise despre El, din câte văzuse, nu se îndoia, că este un trimis al lui D-zeu, în mâinile căruia iubirea divină depusă o mare parte a puterii Lui.

Cu credința în puterea lui Isus se lega și speranța, care-l îndemna să-l roage. Feliul cum își formula rugăminte, are ceva înduioșător: „*Doamne fiica mea este în agonie, o vină și impune-ți mâinile asupra ei, ca să fie sănătoasă și să rămână în viață*“.

Credința căpitanului păgân fu mai mare; căci acesta nu zise: „vino“ ci: „Eu nu sunt demn, ca tu să intri sub acoperământul casei mele...“ Însă ca păgân, nu putea pretinde, să-i vină Isus în casă; păgânii și iudeii nu puteau avea nimic comun. Iudeul Iair, după obiceiurile timpului trebuia să

fie mai îndrăsnit. În orice caz n'avem nici un motiv, de ai reproșa ceva lui Iair pentru credința lui. Căci însuși Mântuitorul nu-i reproșă nimic ci ascultându-i rugăminte plecă împreună cu el. Ucenicii și mulți din cei prezenți i-au urmat.

În drum Isus vindecă o femeie, care era bolnavă tocmai de atâți ani, câți avea fica lui Iair. Aceasta minune, întărește și mai mult credința bietului părinte.

Și totuși, mai avea să fie întărit în credință și speranță: pentru aceea mai avea să treacă peste un greu examen. Căci în timp ce Isus vorbea cu femeia vindecată, veni un oarecare la prepozitul sinagogei și-i zise: „Fiica ta tocmai acum a murit; Domnul să nu se mai ostenească.“ Această veste și în special cuvintele: „Învățătorul să nu se mai ostenească“ îl loviră pe Iair ca un trăsnet. Atât timp cât mai sclipea o schinteie în cenușe, mai putea spera, să se aprindă flacăra, dacă și ultima schinteie s'a stins zadarnic se mai suflă în foc. Cât timp viața a mai licărit în corp, nu-i permis să pierdem nădejdea, că se poate reaprinde, odată stinsă această licărire, zadarnică orice speranță. Dacă principiul vieții a părăsit corpul, ni se face o imposibilitate, de ale mai putea cineva relega.

Faptice și este o imposibilitate pentru oameni, pentru orice putere naturală. Nici un om, orice putere naturală, fie ori cât de mare, nu-i capabilă să reînsuflețească un corp mort. Însă ceea ce nu poate face oamenii, poate stăpânul vieții și morții. Și acest stăpân rosti către Iair următoarele cuvinte pline de mângâiere: „Nu te teme: crede numai și fiica ta va trăi“. Bine să ne gândim: „Cum a putut Isus spune aceste cuvinte, tatălui greu încercat, cum a putut să-i pretindă atâta credință, dacă n'ar fi fost sigur de ceea ce avea să se întâmple? Și cum ar fi putut fi sigur, că cuvintele sale de mângâiere faptice se vor adevăra, dacă n'ar fi fost Fiul lui Dumnezeu? Conștiința valorii și puterii lui îl îndeamnă să pretindă dela Iair suprema credință. Iair avu această credință: Cuvintele lui Isus: „*Nu te teme; crede numai, și fiica ta va trăi*“, le luă în serios. Și cum ar fi putut lua în serios cuvintele lui de mângâiere, dacă n'ar fi fost convins de puterea lui supraomenească?

În fine Isus a ajuns la casa lui Iair. Întră înlăuntru, nelăsând să-l însoțească decât 3 din ucenicii și părinții moartei. În casă găsi pe bocitori. Nici chiar cei mai săraci Israeliti nu se lipseau la astfel de ocazii de bocitori anume plătiți. Unii cântau din fluiere, iar femeile în special își loviau pieptul și rostiau anumite bocete, potrivite celui mort, în cazul de față cuvintele: „O tu frumusețe a tinereții, tu care ești ruptă atât de timpuriu de părinții tăi, etc.“ ori altele asemănătoare. Toate aceste însă erau lipsite de suflet, de aceea simțire adâncă, în care să pulseze durerea.

Isus într-o clipă pătrunse în sufletele celor prezenți, și fiindcă nu mai încetau a se văicări, le zise: „Pentru ce plângeți? Depărtați-vă, căci copila n'a murit, ci doarme numai“. În ochii aceluia, care venise, s'o trezească, moartea părea un somn, însă pentru neînțelegători, senzul adânc al cuvintelor lui rămase ascuns. Fără teamă îi răspunseră doar cu un râset ironic.

Pentru noi râsul lor e un semn plin de înțeles. L'au râs și ironizat fiind siguri că fata e moartă. Mântuitorul nu avea nevoie de ei, larma care o făceau conturba divina lui acțiune. Nu voia nici decum să fie admirat, astfel că dădu ordin ca toți să părăsească încăperea, înafară de părinții copilei și cei 3 ucenici ai săi.

Câteva clipe în urmă Isus e lângă patul celei neînsuflețite. Stau față'n față maiestatea morții cu strălucita maiestate a vieții.

Maiestatea morții a răpit o viață plină de tinerețe, cu toate tânguelile părinților, a smuls un fruct din pomul vieții, care abia ieșise din floare, a închis ochii zimbitori și gura care atât de dragălaş rostea cuvintele „tată“ și „mamă“. Tăcut sta Isus privind la acea fragedă jertfă a morții. Asupra lui erau îndreptați ochii plini de lacrimi ai mamei.

Deodată în liniștea de mormânt o mișcare ușoară făcu să bată inimile mai cu putere, viața personificată apucă mâna rece și țeară a moartei, și un glas ca din alte lumi, umplu golul cu sonoritatea cuvintelor: „*Talitha kumi*“ — (fecioară scoală-te). Și minune, îndată moartea pieri înfricoșată, scăpându-i din brațe prada. — Sufletul fecioarei se reîntoarse în corpul inert și rece“. De unde veni? Unde fu-

sese? Nimeni nu o poate spune; aci cercetările și știința omenească sunt neputincioase. Numai atât putem ști: el se despărți-se de corp; deci veni din acea lume, din care sufletul, nu mai poate apuca pe drumul lumii noastre, fără a fi condus de Dumnezeu. Isus fiul lui Dumnezeu, l-a readus, și împreună cu el viața, și nu numai viața ci și momentana și completa însănătoșare.

„Fecioara se sculă și ceru de mâncare“, ea trăia, era perfect sănătoasă.

Mare fu efectul minunei. Înainte de toate părinții fecioarei au rămas înmărmuriți. Credința lor în Isus acum a ajuns cele mai înalte culmi, și alături ca o floare sta iubirea.

Moartea prematură a singurului lor copil, trezirea ei la viață prin cuvintele: „Fecioară scoală-te“, a revărsat și în sufletele lor o nouă și adevărată viață. Dar copila trecută prin cea mai grea încercare. Cu câtă sfințenie își ridică privirile stinse cu câteva clipe în urmă, asupra, lui Isus. Tată, mamă și copil de acum înainte nu mai sunt legați întreolaltă numai prin legături naturale, ci întreolaltă față de Mântuitorul prin credință, și cea mai sf. iubire. Ce măreț tablou pentru oameni. Și care fu sâmburele din care se desvoltă această fericire? Ca atât de des — suferința. Da, suferința este cel mai eficace mijloc în minunata pedagogie a mântuirii. Suferința călăuzi pe Iair și ai săi la credință desăvârșită, la iubire față de Isus și unire cu El. Suferința făcu din ei adevărați ucenici ai Lui.

Ce efect avu această minune și asupra poporului? Cu toate că Isus porunci părinților fetei, ca nimănui să nu vorbească despre cele întâmplate, totuși vestea se răspândi în întreg ținutul (Mt. 9, 26). Mulți din aceia cari cu puțin înainte îl luară în răs pe Isus, acum nu-și puteau crede ochilor de cele ce vedeau, seriozitatea a luat locul râsului ironic, iar mintea căuta să dea un răspuns întrebării, dacă a fost cu puțință așa ceva. Minunea vărsă din belșug harul credinței în suflete.

Și în noi cei de azi urmași ai acestei gloate contemporane Mântuitorului minunea poate săvârși multe schimbări. Amintirea ei ne poate întări credința, speranța și iubirea.

Credința noastră trebuie să fie cât mai

adâncă. Cine lucrează așa precum îl vedem lucrând cu această ocazie, face să se adeverească cuvintele Lui: „Precum Tatăl așa și fiul poate trezi pe morți și să facă vii pe cine voiește“ (Ioan 5, 21).

Speranța să ajungă atât de departe încât să fim convinși, că odată vom învinge moartea, și întreaga noastră personalitate va trăi în veci. Căci acela care învie pe fiica lui Iair cu atât mai mult își va ținea promisiunea dată: „Cel care mănâncă din trupul meu și bea din sângele meu, va avea viața de veci“ (Ioan 6, 55). Această nădejde ne și mângăie când ne despărțim de cei iubiți ai noștrii; căci ne rămâne siguranța, că moartea este numai un somn, din care ne vom trezi, să privim veșnicul adevăr, veșnica frumusețe, veșnica fericire, după cari am râvnit atât de mult în viața pământească.

Și toate numai cu o condiție: Să nu ne depărtăm de iubirea lui Isus „Rămâneți întru mine“ (Ioan 15, 9).

Este un lucru atât de greu? Nu! Este un dar de sigur, acela pe care trebuie să-l cumpărăm printr'o eventuală suferință trimisă de Dumnezeu, ca și Iair și ai săi, dar pe care noi trebuie să-l cerem prin simțite rugăciuni, prin primirea cât mai deasă a sf. taine a împărtășirii, pe care trebuie să-l nădăjduim.

Da el care a zis: „Aceasta este voința Tatălui meu, care m'a trimis, ca tot ce vede pe Fiul și crede Lui, să aibă viața de veci, și eu îl voi învia pe el la ziua de apoi“ (Ioan 6, 40) — el poate să ne trimită darul, ca noi să murim în iubirea Lui, pentru ca să câștigăm viața de veci.

Muntean.

CRONICĂ

Sfințirea Mănăstirii „Sf. Ilie“ din Toplița. Duminecă, 21 Octomvrie c. se va face sfințirea provizorie, — punerea antimisului, — în prezența I. P. S. Sale Inaltei Regente *Miron Cristea*, patriarhul României și a domnilor miniștrii Al. Lapedatu și Dr. N. Lupu, a autorităților județene și locale. Sfințirea definitivă se va face în ziua de Sf. Ilie. Din partea P. Sf. Sale episcopului nostru Nicolae, va participa ca delegat P. C. prot. Dumitru Antal, revizor eparhial. În această zi se va pune și piatra fundamentală a dispensariului-spital „Patriarhul Miron“, și a unui Cămin de ucenici.

Conferința catehetică de toamnă a preoților din protopopiatul Lupșa, este convocată pe ziua de *Luni, în 29 Oct. 1928*, orele 9 dimineața în sala școlii primare din *Sălcuia-de-jos*, cu următoarea ordine de zi: 1. *Catehizarea tineretului din parohii*, studiu de pr. Vasile Șpan. 2. *Chestia alcoolismului*, teză tratată liber de membrii conferinței. 3. Raportul prot. V. Gan asupra tipăririi studiului „Memoriul unui duhovnic“. 4. Chestia administrării fondului de asigurare. Ref. V. Șpan. 5. Curente și propuneri. — Participarea preoților din protopopiat la conferință e obligatorie și îmbrăcați în reverenți.

Predici în Catedrala din Cluj. Duminecă, 21 Oct. va predica P. C. pr. Dr. I. Pasca, prof. la Academia Teologică, iar Duminecă, în 28 Oct. C. diacon Vasile Bogdan.

Conferința generală de toamnă a preoțimii din protopopiatul *Luduș*; se convoacă pe ziua de 26 Octomvrie a. c., în parohia *Sălcud* cu următorul program: La ora 8^{1/2} dimineața serviciu divin în sobor cu predică rostită de pr. Emil Bodea. 2. La ora 2 deschiderea conferinței, constituirea biroului și constatarea celor prezenți. 3. Discuție asupra serviciului divin și asupra predicii. 4. Dare de seamă despre activitatea cercurilor religioase. 5. Raportul casierului. 6. Darea de seamă a singuraticilor preoți despre activitatea lor în parohii. 7. „Preotul și problema religioasă“, conferință de pr. V. Tofeldea. 8. Diverse chestiuni pastorale și administrative.

Francarea corespondenței. În interesul tuturor, se aduce la cunoștință că: nu se expediază mai departe nici o corespondență internă care nu are adresa *scrisă românește* și nu este francată complet adecă: 2'25 carte poștală simplă, 3'25 ilustrată, 4'— scrisoare loco, 5'25 scrisoare în alte orașe din România până la 20 grame, iar pentru cele mai grele câte 2 lei de fiecare 20 grame în plus. — Cărți de vizită se taxează cu 1 leu și se admit numai 3 cuvinte sau litere scrise cu mâna, altfel cade în rebut. Nu se expediază asemenea nici corespondență externă care nu e complet francată, adecă pentru Austria, Ungaria, Cehoslovacia, Polonia, carte poștală: 4'50, scrisoarea 7'50, iar toate celelalte țări: carta poștală 6 lei și scrisoarea 10 lei. Pentru străinătate timbrele de asistență nu sunt valabile la francare.

	BIBLIOGRAFIE	
--	---------------------	---

Școala catehetică patristică ca bază de orientare pentru actuala școală catehetică, studiu introductiv în *catehética ortodoxă*, de pr. *Mihail Bulacu*, profesor, Academia teologică din Oradea. 1928 tip. diecez. str. Episcop Ciorogariu nr. 3. Lei 120. Pe aproape 200 pagini, în excelente condiții tehnice, păr.-prof. dr. M. Bulacu, tratează în toate laturile ei o problemă, care în complexul preocupărilor religioase de azi, apare în lumina celui mai viu și real interes.

Biserica, știm, a pornit o viguroasă campanie pentru renașterea sufletească a individului și colectivității, și e adevăr ce nu suferă discuții, că în acțiunea aceasta o „Catehetică ortodoxă” așezată pe temelii sănătoase și reale, e factor determinant asupra rezultatului așteptat. Or tocmai în studii de felul acesta, literatura noastră teologică, nu-i nici decum bogată, ca să nu spunem direct lipsită. De aceea cartea păr. dr. Bulacu vine la timp potrivit, și-i cu atât mai prețioasă, fiindcă îndrumă catehética ort. de azi la izvoarele și luminile ei firești — la „comorile literaturii pedagogice creștine patristice”. Cu tot dreptul scrie autorul: „Slăbirea acțiunii noastre catehetice, puțem afirma că se află în bună parte tocmai în întreruperea legăturii firești ce trebuia să fie între actuala pedagogie catehetică și pedagogia acestuia din epoca de înflorire a școlii catehetice patristice” și „Școala catehetică a primelor veacuri creștine formează cel mai puternic izvor de principii experimentale cu deplin succes pentru catehética ortodoxă. Structura bisericii noastre cu toată învățătura, viața liturgică și organizația ei canonică pe aceeaș temelie patristică, ne impune o atentă cercetare și utilizare a pedagogiei ei creștine”, căci „Cercetarea acțiunii catehetice din primele veacuri creștine atât asupra tinerilor botezați, cât și asupra catehumenilor adulți, ne va face să înțelegem mai mult readucerea actualii noastre catehizări la adevăratele principii catehetice”. Și aceasta „cercetare”, fructul unui serios studiu, cu utilizarea unui vast material informativ, ni-o prezintă păr. dr. Bulacu, îmbrăcată într-o elegantă, bine îngrijită formă, care face citirea cărții cu atât mai atrăgătoare. De aceea ne facem plăcuta datorie de a recomanda această carte on. preoți și mai ales profesorilor de religie, cari vor afla în ea neprețuit ajutor în munca lor grea pe terenul catehetice. — Se află de vânzare la toate librăriile din Cluj. — ob. —

	PARTEA OFICIALĂ	
--	------------------------	---

Nr. 367—1928 prot.

2—3

CONCURS

Se publică concurs pentru ocuparea postului de paroh în parohia *Chinciș*, din pro-

topopiatul *Luduș*, cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Renașterea”.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt:

1. Salar dela Stat.
2. Casă parohială, supraedificii economice și grădină.
3. Sesiune parohială 26 jugăre pământ productiv.
4. Una zi de lucru dela fiecare familie.
5. Stola îndatinată.

Doritorii de a ocupa acest post își vor înainta cererea însoțită de documentele reglementare și cu prealabila încunoștințare se vor putea prezenta în parohie pentru a face cunoștință cu poporul.

Luduș, la 24 Septemvrie 1928.

În înțelegere cu consiliul parohial.]

Romul Popa, protopop.

2—3

CONCURS

Pentru ocuparea postului de paroh în parohia de clasa I. *Bucerdea-vinoasă*, topopiatul *Alba-Iulia*, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în „Renașterea”.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Salar dela Stat, conform pregătirii.
2. Locuință în natură, confortabilă, cu 3 camere, o bucătărie, precum și toate supraedificatele necesare, având parohia dreptul a folosi pentru sine jumătate pivnița de sub casele parohiale (partea din dos), precum și a folosi în comun cu preotul locul de tescuit strugurii, pe timpul se zonului.
3. Sesiune parohială, 2½ jug. arabil și 4 jug. rât primit prin Reforma agrară în arendă forțată.
4. O ferie de must dela fiecare familie (fum).
5. Venitele stolare statorite în ședința Consiliului parohial din 31 Iulie 1928.

Reflectanții la acest post își vor înainta cererile concursuale oficiului nostru protopopesc, în terminul deschis, având dreptul, ca după avizul nostru prealabil, să se prezinte în parohie în vreo Duminică sau sârbătoare, spre a face cunoștință cu poporul.

Alba-Iulia, la 30 Septembrie 1928.

Oficiul protop. în conțelegere cu Consiliul parohial.

Alexandru Baba, protopop.